

işçi dayanışması

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Mayıs 2011 • No:38

Sermaye Partilerinin Vaatlerine Kanmayalım!

Emekten, Demokrasiden, Özgürlükten Yana Adayları Destekleyelim!

Patronların Oyununa Gelme, Düzen Partilerine Oy Verme!

Kardeşler! 12 Haziranda yapılacak genel seçimlerin yaklaştığı şu günlerde, sermaye partileri kıran kırana bir rekabete tutuşmuş bulunuyorlar. Bu seçim sıradan bir seçim olmayacak, çünkü seçimlerden sonra yeni bir ana-

yanın hazırlanması gündeme gelecek. Bu anayasayla birlikte devlet iktidarı yeniden paylaşılacak. Sermaye partileri, siyasal iktidarın paylaşımında belirleyici olmak için seçimlerden yüksek oyla çıkmak istiyorlar. Bu ne-

devamı arka sayfada

denle kirli taktiklerin, vaatlerin ve yalanların haddi hesabı yok! Seçim arabaları bangır bangır işçi-emekçi mahallelerinde turluyor; televizyon, radyo ve gazetelerde reklam üstüne reklam yayınlanıyor. Parti liderleri meydanlarda birbirlerine küfür ediyorlar. AKP ve MHP milliyetçilik yarışına girerek Türk emekçilerini Kürt kardeşlerimize karşı kışkırtıyor. AKP, CHP ve MHP gibi sermaye partileri, bu partilerin liderleri ve adayları yemin billâh bizi düşündüklerini söylüyorlar. Her türlü hile hurdaya başvurarak ve gözümüzün içine bakarak yalan söylüyorlar. Oysa hepimiz çok iyi biliyoruz ki, gerçek amaçları işçi-emekçi kitlelerin derdine derman olmak değil, oy kapmaktır.

Her seçim öncesinde sermaye partileri, işçi-emekçi halka adeta “cennet” vaat ediyorlar. Ama bir dahaki seçimlere kadar, “baş tacı edeceğiz” dedikleri halkı unutuyorlar. Geride bıraktığımız yıllar içinde işsizlik ve yoksulluk arttı, işçilerin alım gücü geriledi, çalışma temposu hızlandırıldı ve iş saatleri fiilen uzatıldı, iş kazaları ve iş cinayetleri durmak bilmedi! Tüm bunlara neden olan kapitalist sömürü sistemidir. Ve şimdi bu kapitalist sömürü sistemini savunan sermaye partileri oy almak için vaatlerini sıralıyorlar: Kanal İstanbul diyorlar, yeni şehirler kuracağız diyorlar, Aile Sigortası diyorlar, Hilal Kart diyorlar, taşeronlaştırmayı bitireceğiz diyorlar, işçiyi, çiftçiyi, öğrenciyi rahat ettireceğiz diyorlar. Vaatler torbasından çıkarmadıkları tavşan yok. Bir sihirbaz gibi gözümüzü bağlamaya ve bizi aldatmaya çalışıyorlar. Bir taraftan “şöyle yapacağız, böyle yapacağız” diyorlar, ama öte taraftan en temel nitelikteki demokratik hakların karşılanması için kılıplarını dâhi kıpırdatmıyorlar. Yıllardır işçi sınıfının örgütlenmesinin önündeki engeller yerinde duruyor, sendikal örgütlenmeyi kırmak için getirilen %10 işkolu barajı kaldırılmayı bekliyor. Anti-demokratik yasalar olduğu yerde duruyor, Kürt halkının ve Alevilerin demokratik talepleri karşılanmıyor, başörtüsü yasağı sürüyor.

Seçimler için “demokratik yarış” diyen sermaye partileri yalan söylüyorlar. İşçilerden, ezilen ve sömürülenlerden yana adayların seçimlere katılmaları, seslerini duyurmaları engelleniyor. Sömürücü ve baskıcı düzeni eleştiren, karşı çıkan, daha fazla hak ve özgürlük talep eden aday ve partilerin seçimlere katılması-

nın önünde bin bir türlü engel var. Örneğin demokrasiden dem vuran AKP, %10 seçim barajını kaldırmaya yanaşmıyor. %10'luk seçim barajı, devletin yalnızca bu barajı geçen partilere para yardımı yapması, bağımsız milletvekili adaylarından 7 bin lira başvuru harcı alınması, ezilenlerden ve sömürülenlerden yana adaylara maddi imkân sunulmaması ve hatta yasaklarla önlerinin kesilmesi, televizyon kanallarında ve gazetelerde bu adaylara yer verilmemesi söz konusu engellerden yalnızca bir kağıdır.

Seçimlerde halkçı, işçi ve emekçi dostu görünen sermaye partilerinin hepsi özünde işçi düşmanıdır. Siyasetleri sermaye sınıfının, TÜSİAD ve MÜSİAD gibi patron örgütlerinin, sömürücülerin, para babalarının çıkarlarını savunan siyasettir. İşçileri bölen, sahte vaatlerle kandıran, kendi çıkarlarına alet eden bu sermaye partilerinden işsizliğe ve yoksulluğa çözüm bulmalarını, gerçek anlamda demokratik hak ve özgürlüklerin önünü açmalarını beklememeliyiz. Bugüne kadarki tüm hükümetler gibi AKP de işçi sınıfının haklarına saldırdı, gelecek olan hükümet de “işçi dostu” olmayacak! Mezarda emeklilik yasası, eğitim ve sağlığın paralı hale getirilmesi, işsizlik fonunun yağmalanması, esnek çalışmanın yaygınlaştırılması patronlara sunulan hizmetlerden sadece bazılarıdır. Sırada ise seçim sonrasında ertelenen kıdem tazminatlarının kaldırılması var.

Her seçim sonrasında işçiler arasında şu konuşmalar olur: “Elim kırılıyordu da bunlara oy vermeseydim...” Ancak örgütsüz ve çıkışsız işçi kitleleri ne yazık ki, her seçim döneminde düzen yanlısı partilere yöneliyorlar. Oysa sermaye partileri biz işçilerin temsilcisi olamaz. Patronlar ve onları temsil eden hükümetler, işçi sınıfı mücadele etmeden ona babalarının hayrına haklar tanımazlar. Ekonomik, sosyal ve demokratik hakların kazanılması ve genişletilmesi ancak işçi-emekçi kitlelerin mücadelesiyle mümkündür. 12 Eylül anayasasının yırtılıp çöpe atılması, sendikal ve siyasal yasakların kaldırılması, demokratik hak ve özgürlüklerin genişletilmesi, Kürt halkının ve Alevilerin demokratik taleplerinin karşılanması için mücadeleyi yükseltmek gerekiyor. Türk ve Kürt işçiler arasında kardeşliğin sağlanması için, ezilen Kürt halkının demokratik taleplerine sahip çıkmak, milliyetçi ve şovenist kampanyaya karşı durmak Türkiye işçi sınıfının boynunun borcudur. Dolayısıyla düzen partilerinin vaatlerine ve milliyetçi politikalarına kanmayarak, Kürt halkının demokratik taleplerini sahiplenen, emekten, demokrasiden, özgürlükten, barıştan yana tutum alan, bu talepleri mecliste dile getirecek olan adayları destekleyelim. ■

Sınıf Dayanışmasının Önemi

Eklemek ve su insan için nasıl hayati bir ihtiyaçsa, işçi sınıfı için de sınıf dayanışması o kadar önemli bir ihtiyaçtır. Sendikal örgütlenmede, grev ve direnişlerde işçiler sınıf dayanışmasına ihtiyaç duyarlar. Çünkü işçileri patronlar karşısında yalnızlıktan ve güçsüzlükten ancak sınıf dayanışması kurtarabilir. Sınıf dayanışması işçileri bir arada tutar. Sınıf dayanışması, işçi sınıfının din, dil ve ırk ayrımı yapmadan hangi fabrika, sektör veya ülkede çalışıyor olursa olsun birliğinin ve yardımlaşmasının ifadesidir. Düünden bugüne işçi sınıfı, sınıf dayanışması içinde paylaşmanın, yardımlaşmanın, ortak mücadele etmenin en güzel örneklerini göstermiştir. Mücadeleye atılmış olan işçiler kendilerine güvenir, örgütlü bir güç olduklarını kavrar ve işçilerin genel sorunlarını düşünmeye doğru adım atarlar. Mücadeleye atılan işçilerin bu yolda ilerleyebilmesi ve sınıf bilinci kazanabilmesi için sınıf dayanışmasının örgütlenmesi çok önemlidir.

Sınıf dayanışmasının hayat bulduğu ve yaygınlaştığı dönemlerde işçi sınıfı birçok önemli kazanım elde etmiştir. Fakat işçi sınıfının güçlü bir örgütlülüğe sahip olmadığı ve sınıf dayanışmasının yükseltilemediği dönemlerde, kazanılan haklar patronlar tarafından bir bir elimizden alınmıştır. Patronların saldırılarına ancak mücadeleyle dur denebilir. Bu saldırılara birçok işyerinde işçiler direnişle cevap veriyorlar, mücadeleyi yükseltiyorlar. **Kampana Deri**, Mas-Daf, **Casper**, Ontex, **Bekaert**, Bericap, **Sa-Ba**, Çel-Mer, **Mutaş**, Konveyör, **Akkardan**, Samsun Tütün Fabrikası, taşeron belediye işçilerinin direnişleri son dönemdeki işçi mücadelelerinden bazılarıdır. Eksik olan bu mücadelelerin birleştirilememesi, sınıf dayanışmasının ve dolayısıyla da işçilerin birliğinin güçlendirilememesidir. Bu nedenle, genel olarak direnişler başarıyla sonuçlanamıyor. Çünkü sınıf dayanışmasının işçilerin gündemine sokulması ve işçilerin harekete geçirilmesi noktasında sendikalar üzerlerine düşen görevleri yerine getirmiyorlar.

Patronların karşısına işçilerin güçlü bir şekilde çıkabilmesi için, sendikaların sınıf dayanışmasını yükselterek ortak hareket

etmesi gerekiyor. Sendikalar, işkolu ayrımlarını bir kenara bırakarak işçilerin mücadelelerini birleştirmeliler. Hangi işkolunda olursa olsun, işçilere yapılan saldırı tüm işçilere yapılan saldırı olarak kabul edilmeli ve buna göre cevap verilmelidir. Metal işkolunda yaşanan grev ve direnişler petrokimya, gıda veya tekstil işkolundaki sendikalar tarafından sahiplenilmelidir. Böylelikle bir işkolundaki mücadele yaygınlaşır ve işçi sınıfının ortak mücadelesi haline gelir. İşçilerin mücadelesini süreklileştirecek ve diri tutacak olan dayanışma ziyaretleri ve dayanışma grevleri bu açıdan çok önemlidir. Fakat yapılmayan tam da budur. Oysa her bir sendika konfederasyonunun on binlerce üyesi var. Bu sendika konfederasyonları, aralarında bir dayanışma ağı yaratmadıkları gibi, kendi üyesi olan sendikalarla ve işçilerle de dayanışmayı yükseltmiyorlar. Hatta greve ya da direnişe çıkan işçilerin bağlı olduğu sendikalar bile, örgütlü oldukları işyerlerinde dayanışma örgütlemiyorlar. Greve ya da direnişe çıkan işçiler genellikle kendi başlarına kalıyorlar. Çoğu kez direniş bir fabrikanın sınırlarını aşamıyor.

Dayanışma sayesinde direnişteki işçiler hem moral bularak yalnız olmadıklarını görececek hem de bir sınıf olmanın farkına vararak sınıfın genel sorunlarına sahip çıkacaklardır. İşçi sınıfının mücadele tarihi, işçilerin sınıf dayanışmasını hayata geçirdiklerinde neleri başardıklarının örnekleriyle doludur. 1 Mayıs ve 8 Mart günleri işçi sınıfının uluslararası mücadelesini ve dayanışmasını temsil ediyor. 15-16 Haziran Genel Direnişi işçi sınıfının İstanbul, İzmit, Bursa gibi büyük şehirlerde ortaya koyduğu sınıf dayanışması ile patronlara geri adım atılabileceğini göstermiştir. Grev ve sendikalaşma mücadelesi veren işçilerin gücü, sınıf dayanışmasından aldıkları güçtür. Bu güce ve dayanışmaya bugün her zamankinden daha çok ihtiyacımız var.

Sendikalarımıza sahip çıkmamız gerekiyor. Sendikalar işçilerin yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda demokratik ve sosyal örgütleridirler. Lakin taban örgütlülüğü zayıfladığı için, işçilerden kopan ve birer bürokrat haline gelen sendikacılar, sendikaları kendi işyerleri gibi görmektelerdir. Tabandan gerekli basınç binmediği için bürokratlar sendikaları, aıdat sendikacılığının araçları haline getirmiş bulunuyorlar. Sendikaları mücadelecı bir çizgiye çekmek ve işçilerin denetimine sokmak için taban örgütlülüğünü güçlendirmeliyiz. Taban örgütlülüğünün güçlendiği, sendikaların mücadelecı bir çizgiye çekildiği koşullarda, sınıf dayanışması da gerçek anlamına ve içeriğine kavuşacaktır. ■

Deri'de TİS Süreci Sonuçlandı!

■ Bir grup deri işçisi

Deri-İş sendikası ve Türkiye Deri Sanayi İşverenleri sendikası arasında süren grup toplu iş sözleşmesi, 5 Mayıs'ta imzalandı. Toplu iş sözleşmesi, Tuzla Organize Deri Sanayi Bölgesindeki 21 tane fabrikayı kapsıyordu.

Mart ayından beri devam eden görüşmelerde bir sonuç alınamamıştı. Bunun üzerine 29 Nisanda uyuşmazlık raporu tutuldu. Sözleşme kapsamındaki tüm fabrikalarda mesaiye kalmama kararı alındı. Tüm sanayi bölgesini kapsayan 2 saatlik iş bırakma eylemi yapıldı. Deri işçilerinin artan eylemleri sonucunda patronlar anlaşmak zorunda kaldı. Sözleşmenin birinci yılında günlük brüt ücret 29 lira olarak belirlendi. Ayrıca taban

zammı dışında, günlük brüt ücrete seyyanen 5 lira zam yapıldı. Böylece sözleşmenin birinci yılında ücretlere ortalama yüzde 12 zam yapılmış oldu. Sözleşmenin ikinci yılında ise ücretlere yapılacak zam, enflasyon oranı artı 1,5 puan olarak belirlendi. Sosyal haklara ise ortalama yüzde 16,5 zam yapıldı. 2,5 ton Sibiryâ kömür yardımı ise iki taksitle ödenmek üzere paraya çevrildi.

Biten toplu iş sözleşmesi sonrasında patronların saldırıları devam edecektir. Deri işçileri olarak patronların saldırılarına mücadeleyle karşılık vermeliyiz. Yeni fabrikalar örgütlemeli ve sendikal gücümüzü arttırmalıyız. Kampana Deri işçilerinin mücadelesine sahip çıkmalıyız. ■

Kampana Direnişinden Mektup

■ Kampana direnişçisi bir işçi

Bizler Deri-İş sendikasına üye olduğumuz için işten atılan ve iki aydır direnen Kampana Deri işçileriyiz. Direnişimiz, başladığı günkü gibi aynı coşku ve kararlıkla devam ediyor. İşe sendikalı olarak geri dönene kadar 16 arkadaş direnmeye devam edeceğiz.

Direnişimizde bugüne gelene kadar birçok şey yaşadık. Türk-İş'e ve DİSK'e bağlı 11 sendikanın katıldığı geniş katılımlı bir basın açıklaması düzenledik. Yoğun yağmura ve havanın soğukluğuna rağmen işçi arkadaşlarımız coşkuyla coşku kattı. Tuzla Deri Sanayi Bölgesinde çalışan yüzlerce deri işçisi bizleri yalnız bırakmadı. Bizlere dayanışma ziyaretinde bulunan birçok kurum ve sendika oldu. Bölgemizde bulunan ve Kristal-İş'te örgütlü Duravit işçileri ve Teksif'te örgütlü Rimaks işçileri bizleri çadırda yalnız bırakmayıp güzel bir sınıf dayanışması örneği gösterdiler. Yine emekten yana birçok kurum ve parti bizleri yalnız bırakmadı. Bölgemizde, örgütsüz fabrikalarda çalışan arkadaşlar öğle aralarında yanımıza gelerek bizlerle sohbet ediyorlar.

1 Mayıs'ta Kampana direnişçileri olarak sendikamızla Taksim'e gittik. Orada taleplerimizi haykırdık ve taşeron sistemine karşı nasıl örgütlendiğimizi anlattık. Taşeron firma hakkında açtığımız iş mahkemesi bizlerin haklılığını ortaya koyacak. Kampana Deri ile yapılan görüşmelerde taşeronun aradan çekilmesinin bizlerin mücadelesinin önünü açacağı sonucu çıktı. Bine yakın deri işçisini kapsayan grup toplu iş sözleşmesi direnişimiz sürdüğü sırada imzalandı. Sözleşme sürecinde bütün deri işçileri hem bizleri ziyaret etti hem de sözleşmede ortak mücadeleyi yükseltme kararlılığında olduklarını vurguladılar.

Direnişimizin sesini duyurmak için 22 Mayıs'ta Kartal Hasan Ali Yücel Kültür Merkezi'nde bir dayanışma gecesi örgütleyeceğiz. Direnişimiz için yapabileceğimiz daha birçok şey var. Geçtiğimiz hafta yapılan 2 saatlik iş durdurma eylemi ve sonrasında yapılan basın açıklaması sanayide çok güzel bir etki yarattı. Deri işçileri mücadele geleceğini Kampana direnişi ile bir kez daha göstermiş oldu. Bunun devam ettirmenin ve daha da büyütebilmenin yolu destek ve dayanışmayı büyütme geçiyor. Bütün işçileri direnişçi Kampana işçilerine destek vermeye, birlikte mücadele etmeye çağırıyoruz.

Yaşasın Kampana Direnişimiz! ■

Mücadele Sürüyor

Saybolt'ta Greve Çıkan İşçiler Kazandılar

Petrol şirketlerine gözetim ve analiz hizmeti veren ve merkezi Gebze'de bulunan Saybolt'ta çalışan 74 işçi, 4 Mayıs sabahı greve çıktı. İstanbul Haramidere, İzmir Aliğa, Trabzon, İzmit, Mersin ve Batman'da da faaliyet gösteren Saybolt'da işçiler grev önlüklerini giydiler. 6 gün süren grev 10 Mayıs günü kazanımla sonuçlandı. İşçilerin ücretlerine net 125 lira zam yapıldı ve sosyal haklarda artış oldu.

Saybolt işçileri, uzun çalışma saatleri, düşük ücretler ve ödenmeyen mesailere dur demek için geçtiğimiz yılın Haziran ayında Petrol-İş sendikasında örgütlenmişlerdi. Saybolt'da toplu sözleşme görüşmeleri 1 Kasım 2010 tarihinde başlamıştı. Toplu sözleşme görüşmelerinde bir anlaşmaya varılamaması üzerine 7 Nisanda grev kararı işyerine asılmıştı. 4 Mayıs'ta greve çıkan işçiler kazandılar.

Bekaert'te Direniş

Birleşik Metal-İş'in örgütlü olduğu ve yaklaşık 400 işçinin çalıştığı Kocaeli'deki Bekaert fabrikasında, 4 Mayıs'ta 9 işçi işten atıldı. İşçiler işten atma saldırısına karşı fabrikanın yemekhanesinde topluca direniş başlattılar. İşten atmalarla ilgili Kocaeli BMİS Şube Başkanı Hami Baltacı, "Burada Standart Depo'da olduğu gibi MESS'in rövanşı alınıyor" dedi.

Öte yandan 7 Mayıs Cumartesi günü tüm vardiyalarda çalışan işçilerin de katıldığı bir basın açıklaması yapıldı. İşçi ailelerinin yoğun destek verdiği basın açıklamasında işçiler topluca fabrika bahçesine indiler. Burada bir açıklama yapan BMİS Genel Sekreteri Selçuk Gökteş, patronun saldırgan tutumunu eleştirdi ve direneceklerini söyledi. Gökteş, "Çocuklarımızın ağlamaması için mücadele ediyoruz. İnsanlık ayıbını sonlandırın" diyerek patrona işçileri işe alması çağrı-

sında bulundu. Basın açıklaması boyunca aileler de "Babalar İşten Atılmasın", "Babalar İşsiz, Çocuklar Aç" sloganlarıyla işçileri desteklediler.

14 Mayıs Cumartesi günü de aileler direnişçi işçileri yalnız bırakmadılar. Tüm zorluklara rağmen işçilerin mücadelesi sürüyor. İşçilerde sağlık sorunları baş göstermiş durumda, ancak işçiler direnmekte kararlı olduklarını ifade ediyorlar. Diğer taraftan MESS dışında kalan metal fabrikalarında da işten atma saldırısı başlamış ve öncü işçiler hedef seçilmiştir. İşçiler patronlara asla güvenmemeli ve kendi güçlerine güvenmelidir. Patronların saldırılarını geri püskürtecek olan işçilerin birliği ve mücadelesidir. Bekaert işçilerinin başlatmış olduğu mücadeleyi sahiplenmek hepimizin görevidir.

MAS-DAF Makine İşçileri Yollarda

Düzce Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan MAS-DAF Makine fabrikasında işten atılan 120 işçi temsilen 20 işçi, taleplerinin karşılanması ve sendikal haklarının tanınması için fabrikanın İstanbul'daki merkezine yürüyüş başlattı. 10 Mayıs günü başlayan yürüyüş boyunca işçi örgütleri ve sendikalar direnişçi işçileri karşılayacak ve sınıf dayanışmasının büyütülmesi hedeflenecek.

2010 yılında MAS-DAF işçilerinin Birleşik Metal-İş'e üye olmasıyla saldırıya geçen patron, işçileri işten atmakla, direnişçi işçilerin üzerine araba sürmekle, polisi işçilere saldırtmakla bu mücadeleyi gerileteceğini düşünüyordu. Fakat işçiler sendikalarına sahip çıktılar, direniş ve eylemlerle patrona karşılık verdiler.

Casper İşçileri Yol Kesti

Ümraniye Çakmak'ta bulunan Casper Bilgisayar'da Birleşik Metal-İş'e üye olan Casper işçileri eylemlerle seslerini duyurmaya devam ediyorlar. Sendikaya

üye oldukları için işten atılan ve 80 gündür fabrika önünde direnişte olan 10 işçi, mücadelelerine dikkat çekmek amacıyla Ümraniye TEM otoyolunu bir süreliğine trafiğe kapattı. İşçi ailelerinin de destek verdiği eylem boyunca işçiler, “Sendika Hakkımız Engellenemez!” sloganlarını haykırdılar. Trafikteki araçlar korna çalarak işçilerin eylemine destek verdi. BMİS adına Özkan Atar bir açıklama yaptı. Casper Bilgisayar’da işçilerin karşılaştığı sorunları değinen Atar, Türkiye’nin en prestijli markası olmakla övünen Casper Bilgisayar’ın işçileri sendikalı oldukları için işten attığına dikkat çekti. Atar, Casper’da sendika kabul edilene kadar mücadele etmeye devam edeceklerinin altını çizdi.

Bericap Direnişi Sürüyor

Petrol-İş’te örgütlü olan Bericap kapak fabrikası işçilerinin işyeri önünde sürdürdüğü direniş devam ediyor. 130. günlerini geride bırakan direnişçi işçiler, hep birlikte 1 Mayıs’a katıldılar ve taleplerini dile getirdiler. 1 Mayıs Taksim Meydanı’nda kürsüden sendikalar adına ortak basın metnini okuyan işçilerden biri de Bericap direnişçisi bir kadın işçiydi. Bericap işçilerinin haklılığı ve patronun sendika düşmanlığı Bölge Çalışma Müdürlüğü’nün raporuyla da tescillenmiş durumda. Bölge Çalışma Müdürlüğü işçileri haklı, Bericap yönetimini ise haksız buldu. Petrol-İş, Bericap yönetimi hakkında ceza davası açtı. İşçiler talepleri karşılancaya kadar direnmeye devam edeceklerini belirtiyorlar.

BTS Baskılara Karşı Raylar Üzerinde Yürüdü

KESK’e bağlı Birleşik Taşımacılık Sendikası (BTS), Devlet Demiryolları yönetiminin uyguladığı adaletsizliğe, keyfi tutum ve ayrımcılığa karşı 11-16 Mayıs gün-

lerinde 6 kentten Ankara’ya yürüyüş başlattı. Edirne, Gaziantep, İzmir, Kars, Samsun ve Diyarbakır’dan başlayan yürüyüş boyunca birçok kentin tren garlarına uğranıldı ve basın açıklamaları yapıldı. Yürüyüşün ikinci gününde Avrupa ve Uluslararası Taşımacılık Federasyonu da BTS’ye destek mesajı gönderdi. Türkiye’nin imzacısı olduğu birçok uluslararası sözleşmeye uygulamadığını belirten sendika, hükümet ve TCDD yönetiminin işçilerin haklarını derhal tanımasını talep etti.

Ontex İşçilerinin Eylemleri Sürüyor

Yenibosna’da kurulu olan Ontex’te işçilerin mücadelesi sürüyor. Ontex işçileri, işyerinde örgütlü olan Selüloz-İş sendikasına giderek şikâyette buldukları ve sendikacıları eleştirdikleri için işten atılmışlardı. İşçiler bugüne değin birçok eylem yaptılar. Geçtiğimiz haftalarda bir dayanışma gecesi düzenleyen Ontex işçileri, direnişi görmezden gelen Türk-İş yönetimini uyarmak amacıyla İstanbul’daki Türk-İş 1. Bölge Temsilciliğini de işgal etmişlerdi. Bu işgal üzerine, Türk-İş genel sekreteri devreye girdi ve işçilerin direnişini sahipleneceklerine dair bir sözünü verdi, bunun üzerine işgal sona erdirildi. Daha sonraki günlerde Türk-İş direniş alanına bir de ziyaret gerçekleştirdi. Seslerini duyurmak isteyen Ontex işçileri, 13 Mayıs’ta ise boğaz köprüsünü trafiğe kapattılar. Direnişçi işçiler zincirlerle kendilerini köprü’nün ortasındaki bariyerlere kilitlediler. Sık sık “Direne Direne Kazanacağız!” sloganını haykıran işçiler, bir müddet sonra polis tarafından gözaltına alındılar. Serbest bırakılan işçiler eylemlerinin süreceğini duyurdular. ■

Dünyada 1 Mayıs Coşkusu

İşçi sınıfının uluslararası birlik mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs tüm dünyada kutlandı. Asya'dan Amerika'ya, Afrika'dan Avrupa'ya dünyanın dört bir köşesinde işçiler işsizliğin, açlığın, yoksulluğun, savaşların ve nükleer felâketlerin olmadığı; sınıfsız, sömürsüz ve özgür bir dünya taleplerini alanlarda yükselttiler.

Güney Kore'de işçiler, her yıl olduğu gibi bu yıl da 1 Mayıs'ta kitlesel ve coşkulu bir şekilde alanlardaydılar. Filipinli işçiler, uzayan çalışma saatlerine, düşük ücretlere, sosyal güvencesizliğe ve artan yoksulluğa karşı 1 Mayıs'ta sokaklara döküldüler. Endonezya'da alanlara çıkan binlerce işçi, 1 Mayıs'ta ücretlerin yükseltilmesi ve sosyal güvence taleplerini haykırdı. Başkent Cakarta'da Başkanlık Sarayına doğru yürüyen işçiler, taleplerini coşkuyla haykırdılar. Malezyalı işçiler de 1 Mayıs'ta meydanlara çıkarak "Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşin" şiarını yükselttiler.

Halk isyanlarıyla sarsılan Ortadoğu'da da işçiler 1 Mayıs'ta alanlardaydılar. Bir halk isyanıyla diktatör Mübarek'in devrildiği Mısır'da, ilk kez bağımsız sendikaların çağrısıyla bir 1 Mayıs kutlaması gerçekleştirildi. Kahire'de Tahrir Meydanı'nda yapılan kutlamaya binlerce işçi, emekçi ve genç katıldı. Mısırlı işçilerin eylemleri sürüyor. Birçok sektörde greve giden işçiler, daha iyi ücret almak ve yaşam koşullarının düzeltilmesini sağlamak talebiyle eylemler yapıyorlar. Asgari ücretin yükseltilmesi, öğle yemeği tatilinin bir saate çıkartılması ve ailelerine sağlık hizmetinin sağlanması talebiyle iş bırakma eylemlerini sürdürüyorlar.

Lübnan'daki yapılan 1 Mayıs gösterilerine ise, Asyalı göçmen işçiler de katıldılar. Göçmen işçiler, tüm dünyada göçmen işçi sömürsüne son verilmesi taleplerini dillendirdiler. Pakistan, Hindistan, Rusya, Ukrayna, Sri Lanka ve Tayland'da da on binlerce işçi meydanları doldurarak, kapitalist sömürüye ve baskı-

lara karşı sınıfımızın tepkisini ortaya koydular.

Fransa'nın birçok farklı kentinde düzenlenen 1 Mayıs mitingine on binlerce işçi katıldı. Fransız işçi kardeşlerimiz, Ortadoğu'yu saran isyan ateşini selamlayarak "Uluslararası Dayanışma"yı dile getiren sloganlar attılar.

1 Mayıs'ın geleneksel olarak kitlesel bir şekilde kutlandığı Küba'da, bu yılki kutlamalara da yüz binlerce işçi katıldı. 1 Mayıs'ın doğuşuna ev sahipliği yapan ABD'de, 1 Mayıs kutlamalarına son iki yılda olduğu gibi, bu yıl da göçmen işçilerin hak arayışları damgasını bastı. Son dönemde genel grevlerle sarsılan Yunanistan'da binlerce işçi başkent Atina'da bir araya geldi. İşçiler, patronlara, krizin faturasını ödemeyeceklerini, hükümetin saldırı planlarını kabul etmeyeceklerini yüksek sesle bir kez daha dile getirdiler. Ayrıca 11 Mayıs'ta genel grev yapan Yunanistan işçi sınıfı, bir kez daha kemer sıkma programını kabul etmeyeceğini ilan etmiş oldu.

Avusturya'daki kutlamalarda, işçiler ve öğrenciler, burjuvazinin tırmandırmaya çalıştığı ırkçılığa ve yabancı düşmanlığına geçit vermeyeceklerini vurguladılar. 1 Mayıs Almanya'nın çeşitli kentlerinde de kitlesel bir katılımı kutlandı. İngiltere'de de binlerce işçi 1 Mayıs'ta alanlardaydı. Aralarında Türkiyeli göçmenlerin de bulunduğu binlerce işçinin katıldığı Londra'daki mitingde, hükümetin kesinti planlarına karşı yükseltile tepki damgasını bastı. İspanya'da, Portekiz'de, Belçika'da kemer sıkma politikalarına karşı yüz binlerce işçi patronların saldırılarına dur dedi.

Deprem ve tsunami felâketinin üstüne bir de patronlar sınıfının kâr hırsının neden olduğu nükleer felâketlere karşı mücadele veren Japon işçi kardeşlerimiz, 1 Mayıs'ta alanlara çıkarak "nükleer santrallere hayır!" dediler. İnsan hayatını hiçe sayan patronlara karşı öfkelerini haykırdılar. ■

İşçiler 1 Mayıs Co

İşçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs, Türkiye'nin pek çok kentinde coşkulu bir şekilde kutlandı. Kutlamaların ana merkezi olan İstanbul Taksim Meydanı'na yüz binler sel olup aktı. Coşkulu ve kitlesel geçen 1 Mayıs'ta tüm dünya işçilerinin kalbi ortak duygularla attı. İşçiler, emekçiler, öğrenciler ve Kürt halkı, sabahın erken saatlerinde toplanma noktalarına gelmeye başladı. ÜİD-DER'li işçiler olarak bizler de Taksim Meydanında yerimizi aldık.

Yüz binlerin bir arada olduğu kitlelere Taksim alanı dar geldi. Saygı duruşuyla başlayan kürsü programında 1977 1 Mayıs'ında katledilen işçilerin isimleri tek tek okundu ve her işçinin isim okunduğunda alandaki yüz binler "aramızda" diye haykırdı. 1 Mayıs tertip komitesinin hazırladığı ortak bildiri iki direnişçi işçi tarafından okundu. Daha sonra bu metin Kürtçe olarak da okundu. Müzik gruplarının sahne almasıyla Taksim Meydanı'nda 1 Mayıs coşkusu daha da arttı. Gerek İstanbul Taksim'de gerekse diğer kentlerde meydanları dolduran yüz binlerce işçi işsizliğe, yoksulluğa, savaflara, iş cinayetlerine, nükleer felâketlere karşı öfkelerini sloganlarla dile getirdiler. İşçi sınıfının ve toplumun çeşitli kesimlerinin, alanlara çıkması, 1 Mayıs'ın birleşik ve kitlesel olması işçi kitlelerine moral verdi.

1 Mayıs'ta ÜİD-DER kortejinde yürüyenler anlatıyor

ÜİD-DER 1 Mayıs'a kitlesel bir katılım gerçekleştirdi. Sanayi bölgelerinde çalışmalarını yoğunlaştıran ÜİD-DER, afişlerinde yazdığı gibi, işçileri **Fabrikalardan Alanlara** taşıdı. Mersin'den, Adana'dan, Ereğli'den, Ankara'dan, Kütahya'dan, Edirne'den, Eskişehir'den, Kocaeli'nden ve İstanbul'un sanayi bölgelerinden ve işçi mahallelerinden gelen emekçiler ÜİD-DER kortejinde yerlerini aldılar. Derneğimiz, toplanma alanında kendi programını hayata geçirdi. Ses aracının üzerinden konuşmalar yapıldı, şiirler okundu ve canlı olarak ÜİD-DER Müzik Grubu bir konser verdi. ÜİD-DER başkanı Bayram Yılmaz burada yaptığı konuşmada, işçi sınıfının uluslararası mücadelesine vurgu yaptı.

Baştan sona örgütlü ve disiplinli bir şekilde hareket eden ÜİD-DER kortejinde coşku tüm miting boyunca ve dönüş yolunda da sürdü. Derneğimize gönderilen onlarca okur mektubunda sınıf kardeşlerimiz, mitinge nasıl hazırlandıklarından ve nasıl yaşadıklarından söz ediyorlar. Bir kardeşimiz gönderdiği mektupta bu süreci anlatıyor: "Hepimiz az çalışmadık, az hazırlanmadık o gün için. Mahallelerde işçi ailelerinin kapılarını tek tek çaldık. Sanayi bölgelerinde sabah işe gidiş, akşam iş çıkış saatlerinde, işçi semtlerinin işlek caddelerinde bildirilerimizi dağıttık. Fabrika duvarlarını, mahalleleri, caddeleri afişlerimizle donattık. Hep beraber dövizlere taleplerimizi yazdık. Etkinlikler düzenleyerek sınıfımızın bu anlamlı ve önemli gününü işçi arkadaşlarımıza anlattık. Ve sonunda

o gün geldi, 1 Mayıs 2011."

1 Mayıs sabahında ise yaşanan heyecanı bir başka kardeşimiz anlatıyor: "Sabahın erken saatleri, daha güneş bile doğmadı ama biz ayaktayız. Pencereden dışarı baktım. Hafif sisli, soğuk ve karanlık bir hava. Üstüme kalın bir şeyler alıp dışarı çıktım. Hiç ses yok, herkes yataklarında uyuyor. BUGÜN 1 MAYIS 2011 PAZAR. Hadi başlayalım ve bu kasvetli havayı bayrama çevirelim."

Daha ÜİD-DER temsilciliklerinin önünde bu kasvetli havanın yerini sıcak bir heyecan almıştı. Tüm temsilciliklerden otobüslere binildi. Marşlar ve türküler söylendi, konuşmalar yapıldı, sloganlar prova edildi. Toplanma alanında coşku kortej oluşturulmuş ve coşku daha da artmıştı. Bir kardeşimiz şunlar yazıyor: "Kortejimiz herkesin ilgisini çekiyordu. Kızıl bir güneşti kortejimiz. Bir gün uzak bir ülkenin ufkundan doğacak kızıl bir güneşti. Yürüdükçe büyüyordu ÜİD-DER. Sloganlarıyla korku salıyordu eli kanlı patronlara. Büyüklüğüyle güç veriyordu sınıf kardeşlerine. Disiplini ve görüntüsüyle örgütlü olmanın nasıl bir şey olduğunu gösteriyordu dosta düşmana."

ÜİD-DER kortejinin etraftaki emekçiler tarafından ilgi çekmesini bir deri işçisi gönderdiği mektupta dile getiriyor: "Görevim gereği kortejin kenarında duruyordum ve sürekli insanlar yanıma gelip 'ÜİD-DER ne demek?', 'İsminizin anlamı ne?', 'Kortejinizin coşkusu ve disiplini ne güzel diyordu.'" ÜİD-DER taleplerinin ve sloganlarının net olması saflarımızda mitine katılan sınıf kardeşlerimizi derinden etkilemiştir. Bir kardeşimiz gönderdiği mektupta bu hususa dikkat çekiyor: "1 Mayıs'a katıldığımızda şunu fark ettik ki, ÜİD-DER ile katılan tüm işçi arkadaşlar ne talep ettiklerinin farkındaydılar. Bunu kortejin disiplininden ve sloganlardaki coşkudan anlıyorduk. Kortejimize etraftaki işçilerden de yoğun bir ilgi vardı, resimler çekiliyor, kameralara alınıyorduk sık sık. Yanımıza yaklaşanlar ÜİD-DER'in açılımının ne olduğunu soruyorlardı merakla. Biz de açıklamasını yapıyor, işçilerin kurduğu bir dernek olduğunu ve her sektörden işçi ve emekçi arkadaşların bulunduğunu söylüyorduk."

Güzel ve kalıcı şeyler ancak çalışma ve özveriyle oluyor. ÜİD-DER'li işçiler hiç yüksünmeden canla başla çalışıyorlar ve bu çabaları meyvelerini de veriyor. Bir kardeşimiz bu gözlemini şöyle aktarıyor: "1 Mayıs'ın coşkusu bambaşka, hele bir de ÜİD-DER'le katılıyorsak daha bir başka oluyor. Çünkü ÜİD-DER kortejindeki işçi arkadaşları

Şkusunun Anlatıyor

mız hiçbir görevden kaçmıyor, herkes bir görev almak istiyor ve tüm işleyiş örgütlü bir şekilde yürüyor.”

Patronlar sınıfı 1 Mayıs'ı hep karanlık bir gün olarak sundular. Bir kardeşimiz gönderdiği mektupta bu korkularını nasıl geride bıraktığını anlatıyor: “Oradaki coşku ve uyum, giderken içimdeki bütün korkularımı alıp götürdü. Anladım ki aslında korkularımızın ve güçsüzlüğümüzün sebebi yalnız oluşumuzmuş. Bu ilk 1 Mayıs'ımdı ama artık her yıl ÜİD-DER kortejinde yerimi alacağım.”

Çocuğuyla 1 Mayıs'a gelen bir annenin şu sözleri de çok önemli: “Benim annem beni hep böyle şeylerden uzak tutmaya çalıştı ama ben çocuğumu özellikle getirdim. Büyüdüğünde işçi olacak. O yüzden şimdiden işçi sınıfının mücadele gününü bilmeli.”

Kütahya'dan, ailesinin tepkisine rağmen 1 Mayıs'a gelen bir kardeşimiz şunları anlatıyor: “Eve döndüğümde herkes derin bir oh çekti. Babaannem ‘ben bugün hep seni düşündüm, eve dönmeyeceksin sandım’ dedi. Bayağı korkmuştu gerçekten. Annem yüzüme gözüme baktı bir şey olmuş mu, dayak yemiş miyim diye. Onlara da 1 Mayıs'ın güzelliğinden bahsettim. Nasıl geçtiğini anlattım. Çocuğundan yaşısına herkesin orada olduğunu söyledim. Ve bana söyledikleri tek şey, ‘helal olsun sana, seneye biz de geliyoruz’ oldu.”

İşçiler güçlerinin farkına vardıklarında moral bulurlar ve kendilerini patronlar karşısında güçlü hissederler. 1 Mayıs, bu yönüyle aynı zamanda dönüştürücü bir etkiye sahiptir. Bir işçi arkadaşımızın yazdığı gibi: “1 Mayıs'a değin, ‘bugüne kadar haya-

taında geçirdiğin en güzel gün hangisi?’ diye sorsalardı, çok düşünürdüm. Ama şimdi sorsalar hiç düşünmeden cevap verebilirim: 1 Mayıs 2011 Pazar günü. Çünkü ben o güne kadar böyle bir duygu yaşayamamıştım.”

1 Mayıs alanına örgütlü bir şekilde yürüyen ÜİD-DER, dönüş yolunda da örgütlü ve disiplinli bir şekilde hareket etti. Marşlar ve türküler söylendi, sloganlar atıldı. Bir kardeşimiz bu konuda duygularını şu şekilde ifade ediyor: “Ve dönüş yolu. İşte burası da çok eğlencelidir. Hatta süperdir. 1 Mayıs'ı hakkını vererek kutlamanın verdiği mutluluk yüzümüze yansır. Dönüş yolunda ‘ENTERNASYONALLE KURTULUR İNSANLIK!’ pankartının arkasında yürüdük. Söylenen şarkıların, atılan sloganların, ayrı bir lezzeti vardır burada. Sesimiz sokakları inlettikçe, çevredeki insanların bize bakışları ve ‘helal olsun size’ deyip alkışlamaları aslında her şeyi anlatıyor bizimle ilgili.” ÜİD-DER'in dönüş yürüyüşü servis araçlarının olduğu yere kadar sürdü. Böylece ÜİD-DER örgütlü başladığı 1 Mayıs'ı örgütlü bitirerek işçi disiplininin ne olması gerektiğini bir kez daha ortaya koymuş oldu.

Yaşasın 1 Mayıs!, Bijî Yek Gulan!

Yaşasın İşçi Sınıfının Uluslararası Mücadele Birliği! ■

Taşeronluk Sisteminin Doğurduğu Sorunlar

Patronların kârlarına kâr katan, işçileri alabildiğine örgütsüzleştiren taşeronluk sistemi her geçen gün yaygınlaşıyor. 4857 sayılı iş kanununun ikinci maddesiyle “alt işveren” adı altında yasallaştırılan taşeronlaştırma sistemi, kamudan özel sektöre kadar her işyerinde işçilerin karşısına çıkıyor. Bir işyerinde işin tamamının veya bir kısmının belli bir süre ile asıl işveren tarafından alt işverenlere yaptırılması anlamına gelen taşeronlaştırma ile, aynı firmada çalışan işçiler bölünüyor. Geçtiğimiz aylarda AKP hükümeti tarafından meclisten geçirilen “torba yasa”yla birlikte, patronların işçiler üzerindeki sömürsünü arttıran taşeronluk sisteminin kapsamı daha da genişletilmiştir. Bu yasayla birlikte taşeron firmalar işyerlerinde asıl işleri de yapabilecek yetkiye kavuşmuş oldular. Kapsamı genişletilen taşeronluk sistemi işçilere birçok sorun yaşatmaya devam ediyor.

Taşeronluk sisteminin hâkim olduğu işyerlerinde, işçilerin yaşadığı ortak sorunların başında örgütlenmenin önündeki engeller gelmektedir. Gerek kamu gerekse özel sektörde taşeronlaştırma ile birlikte sendikalaştırma saldırısı hızlanmıştır. Kamu sektöründe, özellikle de belediyelerde ve hastanelerde taşeron şirketler oldukça yaygındır. İşçiler eskiden belediyelerin ya da hastanelerin kadrolu işçisi olarak çalışırken, bu sistemle birlikte çeşitli taşeron şirketlere bağlı olarak çalışmaya başlamışlardır. Taşeron patronları belli süreli iş sözleşmeleriyle işçileri işe almakta, ihalelerle sözleşme sürelerini her yıl yenilemekte, işçilerin sendikalaşması durumunda ise derhal firma ismini değiştirerek işçilerin örgütlenmesine darbe vurmaya çalışmaktalar.

İş kanunlarının dahi uygulanmadığı taşeron firma-

larda, işçilerin çalışma koşulları, mesai ücretleri, sosyal hakları taşeron patronunun iki dudağı arasındadır. Taşeron firmalarda günlük çalışma saati 12 saat ve üzerine kadar çıkmaktadır. Düşük ücretin alabildiğine yaygın olduğu taşeron şirketlerde, fazla mesai ücretleri de genellikle ödenmemektedir. Servis, sigorta, ara dinlenmesi gibi hakların genellikle verilmediği taşeron şirketlerde işçiler, haksızlıklara karşı sesi soluğu çıkmayan robotlara dönüştürülmek isteniyor. Beri taraftan taşeron patronları, iş sözleşmelerinde utanmadan işçilere peşinen “ücret, tazminat vb. hiçbir alacağım yoktur, işten kendi rızamla ayrılıyorum” türü dilekçeler imzalamaktan geri durmuyorlar.

Taşeronluk sisteminin hayata geçmesiyle birlikte iş kazaları da giderek artış göstermiştir. Genellikle ya işçilere hiçbir koruyucu ekipman sağlanmamakta ya da son derece kalitesiz ve göstermelik ekipmanlar verilmektedir. Gerekli iş güvenliği önlemlerinin alınmadığı bu koşullarda iş kazaları da kaçınılmaz olarak artmaktadır. Kısa yoldan, işçileri iliklerine kadar sömürmenin bir yolu olan bu taşeronluk sisteminde, taşeron patronları işçilere iş elbisesi, temiz içme suyu, eldiven ve koruyucu malzeme dahi vermemektedirler. Tuzla tersaneler bölgesi dâhil, taşeronluk sisteminin yaygın olduğu her alanda iş kazalarında büyük bir artış söz konusudur. Yalnızca Tuzla tersanelerinde 150'ye yakın işçi kardeşimiz yaşamını kaybetti ve yüzlerce yaralandı.

Fakat taşeronluk sistemi karşısında işçiler çaresiz değildirler. Taşeronluk sisteminde işçilerin örgütlenmesi zordur, ama imkânsız da değildir. Örneğin, bu duruma yenik düşmeyen Tuzla'daki Kampana Deri işçileri, hem taşeron firmada hem de ana firmada örgütlenme-

yi başardılar ve önemli bir örnek oluşturdular. Keza taşeron şirkete ve ana şirkete bağlı olarak çalışan UPS Kargo işçileri TÜMTİS sendikasında örgütlendiler. Aylar süren bir direnişin ardından, sendika üyeliğini koruyarak işe geri dönmeyi başardılar. Kimi hastanelerde ise taşeron şirketlerde çalışan işçiler, verdikleri mücadele sayesinde hem işlerini kordular hem de sendikaya üye oldular. Bu örnekler de bize gösteriyor ki, taşeron işçilerin yaşadıkları sıkıntılar karşısında örgütlenmekten ve mücadele etmekten başka bir seçeneği yoktur. Önemli olan işçilerin birliğidir. Birleşen ve mücadele eden işçiler her türlü engeli aşmasını da bileceklerdir. ■

Hırsızlığın Gerekçesi: Sen Vasıfsızsin!

■ İstanbul'dan bir metal işçisi

Bu mektubumda son zamanlarda biz işçilere kanıksatılmaya çalışılan bir konuya kısaca değinmek istedim. Ben işsiz bir işçiyim, iş aramaya çıktığım zaman işyerlerini bir bir dolaşıyorum. Hemen hemen form doldurduğum tüm işyerlerinde vasıfsız işçi arıyorlar. Vasıfsız işçi almalarının sebebi ise asgari ücret verecek olmaları.

Geçenlerde ÜİD-DER'de yapmış olduğumuz bir etkinliğe bir kadın işçi gelmişti. İki yıldır aynı işyerinde çalışıyormuş ve maaşı asgari ücretmiş. Sordum neden asgari ücret diye, “ama ben vasıfsız girdim işe” dedi. Aslında durum o kadar kötü ki biz işçilere de bunu kabul ettirmişler “vasıfsızsan asgari ücret alırsın” diye. Atılmış olduğum işyerinde de neredeyse işçilerin tamamı asgari ücret alıyordu, sebebi yine aynı. İşe alırken bizleri daha baştan kandırıyorlar sen vasıfsızsin diye.

Oysa vasıfsız dedikleri işçiler iğneden ipliğe bütün işleri yapıyor, işyerinde profesyonel bir işçinin yaptığı her şeyi bu sözde vasıfsız işçiler yapıyor. İnsan konuya biraz sınıf bilinciyle baktığı zaman bunun düpedüz bir yalan ve hırsızlık olduğunu anlıyor. Ayrıca bizleri küçümsemek için bir araca dönüştürüyorlar, yani “bak sen bir halt bilmiyorsun ondan sana asgari ücret veriyoruz” der gibi.

Ayrıca diyelim ki gerçekten de yeni başlamış olduğumuz iş hakkında fazla bir bilgimiz olmasın, bu durumlarda bile insan birkaç hafta içinde o işin kurdu oluyor, ama ne hikmetse maaşlar senelerce aynı kalıyor, ne de olsa bizler de ikna olmuşuz bu duruma. Bundan 15 sene önce, bizler çırakken asgari ücret alırdık, oysa şimdi usta işçiler de asgari ücret alıyor. Biz işçiler ne zaman örgütlenir ve bilinçlenirsek işte o zaman bu hırsızlıklara karşı çıkabiliriz. ■

İşe İade Davasını Kazandım

■ Bağcılar'dan ÜİD-DER'li bir tekstil işçisi

Merhaba dostlar, ben haksız yere, hiçbir gerekçe gösterilmeden ve hiçbir hakkım verilmeden 2009 yılının Temmuz ayında işten atılmıştım. İşe geri dönebilmek için işe iade davası açtım ve kazandım. 22 ay ve 15 celsede dava sonuçlandı. Normalde işe iade davalarının zaman olarak da, mahkeme celsesi olarak da kısa zamanda sonuçlanması gerekir. Neden bu kadar uzatıldığından söz etmek istiyorum. Belimden rahatsız olduğum için hastaneden rapor almıştım. Raporu mahkemeye sunmuşum fakat mahkeme bu raporun gerçek olup olmadığını hastaneye sormuştu. Hastane adres değişikliği yaptığı için bilgi kendilerine ulaşmamış ve gönderememişler. Bu nedenle mahkemem uzadı. Ayrıca hâkim davayı sonuçlandırırken karşı taraf dosyaların bilirkişiye gitmesini istedi. Karşı taraf itiraz ettiği dosyanın parasını zamanında ödemediği için mahkeme 3 ay daha uzatıldı. Hâkim bana “bu dava böyle uzar. Sen ver parayı” dedi. Dosya iki tane bilirkişiye gidiyordu ve karşılığında 500 TL ödemesi gerekiyordu. Ben de veremeyeceğimi söyledim. Zaten karşı taraf itiraz etmiş. Onların ödemesi gerekirken hâkimin bana öde demesi saçma. Karşı taraf sonunda yatırmış dosya parasını. Birkaç ay da dosyanın bilirkişiden gelmesini bekledik. Dosya geldi ve benim haklı olduğumu gösterdi. Bu sefer de hâkim dosyayı bilirkişiye bir daha gönderdi kimsenin itirazı olmadığı halde.

Aradan 13 duruşma geçti ve hâkim “seni neden işten attılar” dedi. Şahitlerimle yazılı ve sözlü olarak da belirtmişim hâlbuki. Göz ucuyla dosyaya baksa zaten benim neden işten atıldığımı görecekti. Dava 15 celsede sonuçlandı. İşe iadem kabul edildi. Fakat karşı taraf dosyayı Yargıtay'a gönderdi.

15 mahkeme gidip geldim. Bu süreçte birçok şey öğrendim. Bazı şeylerin farkına vardım. Hakkımın peşinden gidince kazanmanın zor da olsa mümkün olduğunu öğrendim. Bu süreçte dava ile ilgili konularda ÜİD-DER'li arkadaşlardan çok şey öğrendim. Ben de mücadelecisi, ÜİD-DER'li bir işçi olarak mücadelem ve haklı davamın arkasında durdum ve kazandım. Çünkü mücadele eden kazanır. ■

İşçiler Kendine Güvenmeli

■ Gebze'den bir işçi

Gebze Belediyesi'nde 4 yıldır temizlik işlerinde çalışan bir taşeron işçisiydim. İş sözleşmesini “haklı nedenlerle” geçtiğimiz günlerde feshettim. Haklı nedenlerle diyorum, çünkü artık dayanılmayacak baskı ve tehditlerle karşı karşıya kalmaya başladık. Örneğin fazla mesailere bırakılıyorduk ama ücretlerimiz ödenmiyordu. Yemek, servis ve diğer sosyal haklarımız yoktu. Sigortamız eksik ödeniyordu, ücret bordrosu verilmiyordu. 300'ün üzerinde işçi aynı koşullarda çalışıyordu.

Ben bu haksızlıklara karşı boyun eğmedim, mücadele ettim. Bölge Çalışma Müdürlüğü, İŞ-KUR ve adli mercilere işyerinde yapılan baskı ve haksızlıkları dilekçeyle şikâyet ettim. Taşeron firma sahipleri ve vekilleri benim boyun eğmeyip hakkımı aradığımı görünce, bu kez beni birçok kez tehdit etmeye başladılar. Ben, diğer yandan işçileri sendikalara ve ÜİD-DER'e götürmek, örgütlenecek ortak bir mücadeleyle haklarımız almak istiyordum. Fakat işçi arkadaşlar ilk başlarda bu türden mücadeleye

yanaşmadılar.

Tehditlerin artmasıyla birlikte “haklı nedenlerle” fesih hakkımı kullandım. İşçi arkadaşlarım, bu hakkımı kullandığımda “hakkını alamazsın, tazminat vermezler” diyerek beni vazgeçirmeye çalıştılar. Oysa ben bu haklarımı hem iş yasasını okuyarak hem *İşçi Dayanışması* bülteni- ni okuyarak hem de ÜİD-DER'deki işçi öz-egitim seminerlerine katılarak öğrenmişim. Haklı başvurumu yaptım ve işyeri tarihinde ilk kez tazminat alan işçi oldum. Üstelik işsizlik paramı da önümüzdeki 11 ay boyunca alacağım. Şimdi geçmişe dönük 4 yıllık fazla mesailerimi, eksik ödenen ücret ve SGK primlerimi almak için iş mahkemesine başvurdum.

Benim bu mücadelem işyerinde işçilere moral verdi, mücadele azmi uyandırdı. Ben işten çıktıktan kısa bir süre sonra işçi arkadaşlar toplanıp iş durdurdular. Belediye başkanı ile görüşüp taleplerini iletiler. Bu mücadele sonunda yemek, servis, sigorta hakları ödendi. İşçiler iş haklarını işçi derneklerinde öğrenmeli, eğitim toplantılarına katılmalı ve kendilerine güvenmelidirler. ■

UPS'de İş Kazaları ve İş Güvenliği Semineri

■ Bir UPS işçisi

Merhaba arkadaşlar. Ben UPS kargoda çalışıyorum. İşyerinde işçilere gruplar halinde İş Kazaları ve İş Güvenliği ile ilgili eğitimler veriliyor. Benim de katıldığım bir eğitim seminerinde iş kazalarının nedenleri ve nasıl önlenebileceği anlatıldı. Eğitimi veren uzman, iş kazalarının işçilerin dikkatsizliği yüzünden geliştiğini söyleyerek, kazaların işçilerin daha dikkatli olmasıyla önlenebileceğini belirtti. Hazırlanmış oldukları “iş kazaları” görüntülerini izledik. Bol bol güldük. Sanki televizyonda komedi programı izliyorduk. Görüntülerin çoğu iş ortamından bile değildi.

Birinci önlem, dikkatli çalışmak, işyerindeki kurallara ve talimatlara uygun çalışmak. İkinci ise iş kazalarını asgariye indirecek ve az zararla atlatılacak önlemleri almak. Örneğin; eldiven kullanmak, baret takmak ve iş ayakkabısı giymek. İşçi arkadaşlardan birisi, bize eldiven de, iş ayakkabısı da vermiyorlar diyerek araya girdi. Uzman ise UPS artık çok farklı olacak. Bunları en kısa zamanda temin edecekler deyip işin içinden çıkmaya çalıştı. Ardından biz de işyerindeki çalışma durumundan ve iş kazalarının nedenlerinden bahsedince; onlar benim sorumluluk alanımda değil diyerek bir de nasihatte bulundu: “Bu işyeri artık çok değişecek. Burası çok iyi bir işyeri olacak, hepimiz buradan emekli olmaya bakın.”

Evet, arkadaşlar! UPS'de, benim çalıştığım vardı-yada, 2 ay içinde 3 iş kazası oldu. Bu kazaların hiçbirisi işçilerin dikkatsizliğinden olmadı, patronun daha fazla kâr hırsı nedeniyle iş güvenliği için yapacağı masraflardan kaçınması nedeniyle oldu. Örneğin, tonlarca ağırlığında-

ki demir bandı dışarıdan vinç kiralayıp boşaltmak yerine işçilere boşalttırması, çok yoğun tempoda çalıştırılan işçilerin elini makineye kaptırması, vs.

Belki de uzman bir şeyi çok doğru söyledi. Bu işyeri değişecek. Evet, değişecek ama bizim işyerindeki mücadelemiz ve örgütlülüğümüz sayesinde değişecek. İşyerinde olumlu anlamda değişimler yaşandı. Ama biz UPS işçilerinin mücadelesi sayesinde bu değişimler oldu ve olmaya devam edecek. ■

Taşımacılık İşçilerinin Durumu

■ Gebze'den TÜMTİS üyesi bir işçi

Merhaba işçi arkadaşlar. ÜİD-DER'e birçok sektörden işçi arkadaş mektup gönderip sorunlarını yazıyor ve nasıl bu sorunların çözüleceğinden bahsediyor. Bu sayede biz işçiler tüm sektörlerdeki sorunları görüyor ve ne yapılması gerektiğini öğreniyoruz. Ben de 11 yıldır taşımacılık sektöründe çalışan bir işçi olarak, bu sektördeki çalışma koşullarını siz sınıf kardeşlerimle paylaşmak istiyorum.

Türkiye'de son 5 yıldır özellikle taşımacılık sektöründe muazzam bir büyüme yaşanıyor. Çalışan işçi sayısı da on binlerin üzerinde. Taşımacılık işkoluna, kargo, ambar, hava, kara ve demiryolu yolcu taşımacılığını yapan işçiler giriyor. Fakat böyle olmasına rağmen, bu sektörde örgütlü işçi sayısı oldukça az ve çalışma koşulları çok ağırdır.

Ben de bir ambar işçisiyim. Ambar işçileri sabah saat 8'de işbaşı yapar. Çeşitli kentlerden gelen malları teslim etmek için, araçlara yükleyip şehir içi dağıtıma çıkarlar. Dağıtım öğlen saatlerine yetişmediği için, öğlen yemekleri düzenli bir biçimde yenilemez, iş ne zaman biterse o zaman yemek yenir. Daha sonra alım yapılacak firmalardaki mallar toplanır. Bu iş akşam saat 6'ya kadar devam eder. Sonra merkeze getirilen mallar gideceği kente göre yüklenir. Yükleme işi ise akşam saat 10'a kadar devam eder. Yani

ortalama çalışma saati 14 saattir. Bu uzun çalışma saatleri bizleri bedenen oldukça yıpratıyor. Fazla mesai ücretleri ödenmez, itiraz edenler ise kovulur. Cumartesi günleri de normal çalışma gününden sayılır. Çoğu işçiye tehditle "Cumartesi günü izin kullandım" diye imza attırılıyor. Bu kadar uzun çalışma saatine rağmen ödenen ücret, asgari ücreti geçmez. Bir de trafik stresi, çalışma saatlerinin düzensizliği, kilomuz kadar kolileri kaldırma zorluğu...

Kendi ülkesinden çalışmak zorunda olduğu için buralara gelmekten başka bir çıkar yol bulamamış Özbekistanlı ve Kırgızistanlı işçiler, patronlar tarafından aşırı bir sömürüye tâbi tutuluyorlar. Aldıkları ücret 500 lirayı geçmiyor. Bu işçi kardeşlerimizi bize karşı kullanıyorlar. Hakkımızı istediğimizde "susun, yoksa yerinize bir Özbekistanlı gelir" diye tehdit ediyorlar bizi. Bu ve buna benzer birçok sorunumuz var.

Biz bu sorunlarımızı çözmek için örgütlendik, işyerine TÜMTİS sendikasını sokmayı başardık. Şimdi sendikalı olarak çalışıyorum. Sorunlarımızın bir kısmını çözdük. Taşımacılık sektöründe çalışan işçi kardeşlerime söylemek istediğim şey, tek çaremizin örgütlenmek olduğudur. Bunun için ÜİD-DER gibi işçi sınıfının çıkarlarını savunan işçi örgütlerine gitmeli ve yardım almalıyız. Ancak bu yolla nasıl mücadele edilebileceğini öğrenebiliriz. ■

2. Dünya Savaşının Sonunda ABD emperyalizmi Japonya'ya iki atom bombası attı, Nagazaki ve Hiroşima'da yüz binlerce insan öldü, sakat kaldı ve kentler bir anda yok oldu. İşçi sınıfının şairi Nazım Hikmet emperyalist savaşa ve nükleer felâkete dikkat çekmek için Japon Balıkçısı adlı şiirini yazdı. Japonya'da patlayan nükleer felâketin insanlığın üzerinde bir karabulut gibi dolaştığı şu günlerde, bu şiir daha bir anlam kazanıyor.

JAPON BALIKÇISI

Denizde bir bulutun öldürdüğü
Japon balıkçısı genç bir adamdı.
Dostlarından dinledim bu türküyü
Pasifikte sapsarı bir akşamdı.

Balık tuttuk yiyen ölür.
Elimize deęen ölür,
Bu gemi bir kara tabut,
Lumbarından giren ölür.

Balık tuttuk yiyen ölür
Birden değil ağır ağır,
Etləri çürür dağılır.
Balık tuttuk yiyen ölür.

Elimize deęen ölür,
Tuzla güneşle yıkanan
Bu vefalı, bu çalışkan
Elimize deęen ölür.
Birden değil ağır ağır
Etləri çürür, dağılır,
Elimize deęen ölür...

Badem gözlüm beni unut,
Bu gemi bir kara tabut,
Lumbarından giren ölür.
Üstümüzden geçti bulut.

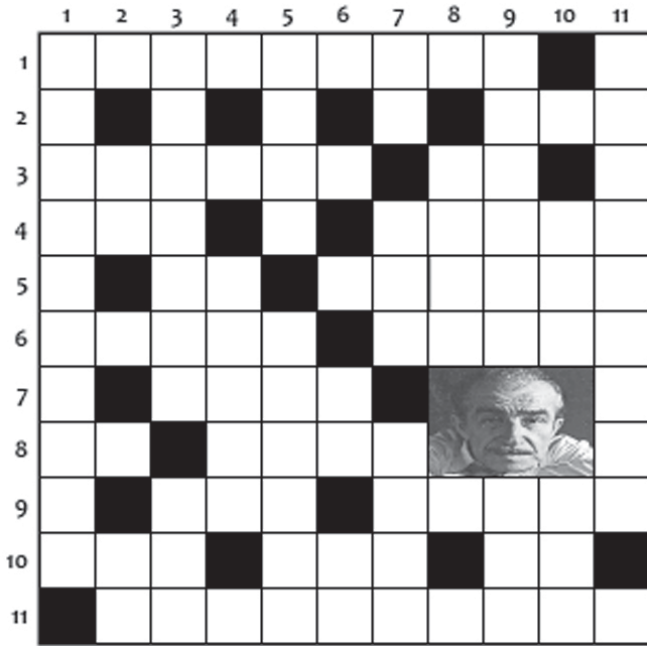
Badem gözlüm beni unut
Boynuma sarılma gülüm,

Benden sana geçer ölüm
Badem gözlüm beni unut.

Bu gemi bir kara tabut.
Badem gözlüm beni unut.
Çürük yumurtadan çürük
Benden yapacağın çocuk.
Bu gemi bir kara tabut
Bu deniz bir ölü deniz.
İnsanlar ey, nerdesiniz?
Nerdesiniz?

Nazım Hikmet RAN

İŞÇİNİN BULMACASI

Soldan Sağa

1. Ortopedi ile ilgili olan.
2. Gorki'nin ünlü romanı.
3. Menekşegiller familyasından bir çiçek ismi. Doktorun kısaltması.
4. İşçilerin haklarına saldıran, patronların yararına yasa çıkaran hükümetteki partinin kısa adı. Ayrıntı.
5. Nicenin ortası. Görüntüleri filme alan alet.
6. Patronların gözlerini diktikleri tazminatımız. Kentlerde sermaye sınıfının malını, mülkünü ve düzenini koruyan

silahlı kolluk kuvveti.

7. Sazla ya da sazsız ezgiler ve şiirler söyleyen kişi.
8. Kuzu sesi. Bir ay.
9. İran'dan geçerek Kuzey Hindistan'a yerleşen halk veya bu halktan olan kimse. İyilik
10. Dili tutulmuş, konuşamaz duruma gelmiş, dilsiz. Bir meyve. Küçük bitki.
11. Vericiden iletilen dalgaların görüntü ve ses olarak görü- lüp, duyulmasını sağlayan aygıt.

Yukarıdan Aşağıya

1. "Bekçi Murtaza", "Bereketli Topraklar Üzerinde" "Cemile", "Hanımın Çiftliği" gibi kitaplarında emekçilerin gündelik yaşam savaşlarını ve çelişkilerini ele alan fotoğrafçı yazar.
2. İlave. Bir binek hayvanı.
3. Otomobillerde kapaklı küçük bölme. Bir İngiliz birası
4. Arapçada havuç.
5. Sesleri kaydetmek ve kaydedilen sesleri yeniden pikap veya gramofonda dinlemek amacıyla hazırlanan plastik daire biçimindeki müzik aleti. Çarklar, dişliler ve çeşitli parçalardan oluşan düzenekler bütünü.
6. Nikelin simgesi. Evcil olmayan hayvanları vurma işi.
7. Bir bağlaç. Diamonyum Fosfat. Devlete hazinesi.
8. Tanıtım gösterisi.
9. Bir tür tekel. Bir atadan gelen kimselerin topluluğu, sü- lale.
10. Arınmış. Ankara Ticaret Odasının kısaltılmışı.
11. Fukuşima, Çernobil gibi nükleer santrallerde yaşanan kaza sonrası çevreye yayılan ve insan vücudunda kanser riskini arttıran ışım.

Geçen Ayın Çözümü

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	P	A	R	S	O	N	S		İ	L	K
2	R		İ	M	E	S		D	U	A	
3	H	O	R	T	U	M		S	İ	M	
4	A	M	A	Z		K	A	L	I	P	
5	Y	A	S	A		P	A	Y		R	
6	M		P		M	A	T	A	H	N	
7	A	T	A	L	E	T		Ç	A	B	
8	R	A		A	M	İ	K		N	E	
9	K		İ	L	E		O	D			
10	E		F	E	L	A	K	E	T		
11	T	E	A		İ	D	A	M	E		

Ücret Kesintilerine İzin Vermeyelim!

Ücret kesintileri, patronların, işyerlerinde işçileri yıldırmak, korkutmak ve baskı altına almak için kullandıkları yöntemlerden birisidir. Örneğin işe geç gitme, mesaiye kalmama, işin hatalı üretilmesi gibi durumlarda patronlar haksız yere ücret kesintileri yapıyorlar. Ayrıca bu kesintileri keyfi bir biçimde kural haline getirerek bütün işçilerin boyun eğmesini istiyorlar. Patronların gözümüzü korkutmak için kullandıkları bu tehdidin karşısında uyanık ve bilinçli olursak, onların oyununu tersine çevirebiliriz.

Patronlar hangi durumlarda ücret kesintisi yapamazlar:

4857 Sayılı İş Kanunu'nun 38. maddesinde ücret kesme cezası şöyle açıklanmaktadır:

- İşveren, toplu sözleşme veya iş sözleşmelerinde gösterilmiş olan sebepler dışında işçiye ücret kesme cezası veremez.
- İşçi ücretlerinden ceza olarak yapılacak kesintilerin işçiye derhal sebepleriyle beraber yazılı olarak bildirilmesi gerekir.
- İşçi ücretlerinden yapılacak kesintiler bir ayda iki günlük ücretten fazla olamaz.
- Bu paralar kesildiği tarihten itibaren bir ay içinde, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı hesabına yatırılmalıdır.

Yani işçiden ceza olarak kestiği ücreti patron kendi istediği gibi kullanamaz. İşçilerin eğitimi için ayrılan fona yatırmak zorundadır. İlgili maddede bu durum şöyle açıklanmaktadır:

- Her işveren, işyerinde bu paraların ayrı bir hesabını tutmaya mecburdur. Birikmiş bulunan ceza paralarının nerelere ve ne kadar verileceği Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının başkanlık edeceği ve işçi temsilcilerinin de katılacağı bir kurul tarafından karara bağlanır.

Ücret kesintisiyle ilgili iş kanununda uyulması gereken maddeler bu şekilde açıklanırken, patronlar ücret kesintisi konusunda yasada yer alan maddelere uymuyorlar. Yasa, ücret kesintisi uygulamasının imzaladığımız iş sözleşmesinde yazılı olması gerektiğini söylüyor. Fakat işçiler işe alınmak için, patronun önlerine koyduğu sözleşmeleri sorgusuz sualsiz imzalamak zorunda kalıyorlar. Ancak işçilerin rızaları olmadan imzalatılan iş sözleşmeleri 4857 sayılı İş Yasasına aykırı olamaz. Aslında patronlar kendi orman kanunlarını dayatmakta ve suç işlemektedirler. Patronlar işçilerin örgütsüzlüğünden güç alarak imzalanan sözleşmeleri bir tehdit unsuru olarak kullanıyorlar. İşe geç kalındığında uygulanan ücret kesme cezası da bu tehditlerden biridir.

Örneğin, 10 dakika işe geç gidip o gün çalıştığı halde işçilerin kimi zaman bir saatlik kimi zaman ise bir günlük yevmiyeleri kesilmektedir. Oysa işçi çalıştığı tüm sürenin ücretini alma hakkına sahiptir, yani işçiden ancak geç

kaldığı sürenin ücreti kesilebilir. 10 dakikaya karşılık bir saatin ya da bir saat geç kalmaya karşılık bir günlük yevmiyenin kesilmesi kesinlikle keyfi bir tutumdur.

Ücret kesintilerinin yaşandığı diğer bir durum ise, işyerinde hatalı çıkan malların faturasının işçilerin sırtına yıkılmasıdır. Uzun, tempolu ve yorucu çalışma saatlerinin sonunda ya da vardiyalı çalışma sistemi nedeniyle dikkat bozukluğu yaşamamak imkânsızdır. Bu nedenden kaynaklı olarak üretilen hatalı üründe işçinin kastının olup olmadığının tespit edilmesi gerekir. Kastı olarak yapıldığı belirlenen zararın bedeli her ne olursa olsun bir ayda iki günlük ücretten daha fazla olamaz. Bu konuya ilişkin UİD-DER'li bir işçi başından geçen bir olayı gönderdiği mektupta şöyle anlatıyor: "Çalıştığım işyerinde, basılan işte bir hata varsa, üretilen ürünün üretim maliyeti değil müşteri fiyatı üzerinden ceza kesiliyordu. O hatayı yapan herkese zarar paylaştırılıyordu. Karşılığında da hiçbir açıklamanın yer olmadığı bir para makbuzu veriliyordu. Herkes sıra ne zaman bana gelecek diye bekliyordu. Örgütlü olmadığımız için de buna boyun eğiyorduk. Bir gün benim yaptığım işte de bir hata meydana geldi. Yöneticiler bu cezayı bana kesmeye çalıştığında UİD-DER'li arkadaşları arayıp buna karşı ne yapabileceğimi sordum. Sonra da müdürlere hiçbir açıklamanın yer olmadığı ceza makbuzunu kabul etmeyeceğimi ve imzalamayacağımı söyledim. Kesintiyi hangi gerekçeyle yapacaklarına dair yazılı bir açıklama istediğimi belirtince, yasal sınırlar dışında ücret kesintisi uygulayamadılar ve bunu bordromda da göstermek durumunda kaldılar."

Ücret kesintisi yapılmasına karşı bilinçli bir işçinin verdiği bu mücadele, aslında ne yapılması gerektiğini de ortaya koyuyor. Patronların her alanda süren saldırılarına karşılık verilememesinin iki temel nedeni bulunuyor: Bunlardan birisi işçilerin örgütsüz oluşu, ötekisi ise haklarını bilmemeleridir. Ancak yasal hakları bilmek tek başına hiçbir şey ifade etmez. İşçiler örgütlü ve aynı zamanda bilinçli olurlarsa haklarını savunabilir ve patronların saldırılarına dur diyebilirler. ■

Uzayan Çalışma Saatleri Sosyal Yaşamı Nasıl Tahrip Ediyor?

Dünyanın pek çok ülkesinde yapılan tıbbi araştırmalar, fazla çalışmanın çalışanların fiziksel ve ruhsal sağlığında ciddi problemlere yol açtığını ortaya koyuyor. Bu araştırmalar, günde 7 saatin üzerine çıkan çalışma süresinin insan sağlığını olumsuz etkilediğini gösteriyor. Ancak bugün Türkiye’de 8 saat çalışılan işyeri sayısı son derece sınırlı. Bu işyerlerinin de büyük bir kısmında mola süreleri 8 saatlik süreye dâhil edilmiyor. Dolayısıyla işçinin işyerinde geçirdiği süre en iyi ihtimalle 9 saatten başlıyor. Yolda tükenen zamanı buna eklemiyoruz bile. İşçi sınıfının örgütsüzlük koşulları ve işsizlik kırbağı sayesinde patronlar daha uzun çalışma saatlerini dayatıyorlar. İşçiler uzun çalışma saatleri içerisinde fiziksel ve ruhsal sağlıklarını günden güne kaybediyorlar.

İngiltere’de fazla çalışma üzerine 25 yıldır sürdürülen “Whitehall II” (Vaythol) adlı bir araştırmanın sonuçları 2010 yılının Mayıs ayında açıklandı. 20 farklı işyerinden 10 bin 308 işçinin 25 yıl süreyle izlenmesi sonucunda bazı sonuçlara ulaşıldı. Bu sonuçlara göre, 7 saat mesainin üzerinde çalışanlarda, normal çalışanlara oranla kalp krizine bağlı ölümler ve çeşitli kalp rahatsızlıkları %60 oranında artış gösteriyor. Araştırma sırasında kalp rahatsızlıklarını tetikleyen kilo, kolesterol ya da sigara kullanımı gibi diğer faktörlerin de gözetildiği, fakat tek başına “fazla çalışmanın” %60’lık hayati bir risk artışına sebep olduğu ortaya çıkmış. Özellikle 10 saati geçen çalışma süresinin kalbi yorduğu tespit edilmiş. Fazla çalışmanın kalbi yorduğu gibi işçinin gergin, sinirli, hassas olmasına yol açtığı saptanmış. Bunların yanı sıra, zaman endişesi yaşayan, uykuya yeterince zaman ayıramayan, yatmadan önce günün stresinden arınacak vakit bulamayan işçilerin, sağlıklı bir yaşam sürdüklere görülmüş.

Fazla çalışmanın işçi sağlığını bozan olumsuz etkileri saymakla bitmiyor. Fazla çalışma hipertansiyon, uyku bozuklukları, depresyon ve bunlara bağlı olarak tetiklenen sayısız hastalığa davetiye çıkarıyor. Bağışıklık sistemi zayıflıyor ve işçi daha kolay hastalanabiliyor. Kişinin kendisine ayıracak yeterli vaktinin olmaması, gerginlik, asabiyet, endişe, bunalım, uyku süresinin ve kalitesinin düşüklüğü gibi etkenler vücutta bir dizi hormonal ve biyokimyasal değişikliğe yol açıyor. Bu durum zaman içerisinde kalp damar sistemini de iç organları da olumsuz etkiliyor. Fazla çalış-

ma, dikkat dağınıklığına, algı bozukluğuna hatta halüsinasyon görmeye de yol açabiliyor. Bu durum oldukça yaygındır. Örneğin, bir işçi kardeşimizin UID-DER’in internet sitesine gönderdiği mektupta anlattıkları, bu durumu çarpıcı biçimde gözler önüne seriyor.

“Ben Kırşehir bölgesinde çalışıyorum. İrili ufaklı yüzlerce fabrika var. Bu fabrikaların çoğu 12 saat çalıştırıyor. 4 saat fazla çalışıyoruz ama sadece 1,5 saatimiz fazla mesai sayılıyor. Yemek molamızı bile fazla mesaiden kesiyorlar. Bizim fabrikada hiç bayan çalışmıyor. 12 saat çalışmaktan da beynimiz öyle bir hâl almış ki... Arkadaşlardan biri bir gün eve gittiğinde balkona çıkıyor ve sigara yakıyor. Karşı balkondan ona baktığını sandığı bir kızla yaklaşık 10-15 dakika bakışıyorlar. Ona kaş-göz hareketi yapıyor, saçını düzeltiyor... Karşıdan hiç tepki gelmeyince daha dikkatli bakıyor. 10-15 dakika sonra karşı balkonda duranın bir kız değil, üzerine elbise atılmış bir sandalye olduğunu fark ediyor. Biz buna gülüyoruz, ama ne kadar acı değil mi? O kadar fazla çalıştırılıyor ki bilincimizi de kaybediyoruz zamanla. Rüyalarımızda bile çalışıyoruz artık, hayatımızın çoğu fabrikalarda geçtiği için.”

Fazla çalışma işçinin sosyal yaşamını yok ediyor. Tüm yaşamı çalışmaya endeksleniyor. Sosyal ilişkilerinde kopukluk yaşayan, ailesine ve sosyal varlığına yabancılaşan işçi, insani yönden bir tükeniş yaşıyor. Bir başka işçi arkadaşımız yazdığı mektupta aile içerisindeki trajik durumu şöyle anlatıyor: “2001 ve 2002 yıllarında sabah 8’den akşam 8’e kadar 12 saat çalışmaktaydım. Zorunlu 4 saat mesai yaptırılıyordu. Hafta sonu ve bayram tatili bile olmadan, poşet üreten bir firmada çalışıyordum. O yıllarda yeni yürümeye başlayan bir çocuğum vardı, fakat çocuğumu yalnızca uyurken görebiliyordum. Çocuğumu ben tanıyamıyordum, çünkü benim sosyal yaşantım ve aile yaşantım işveren tarafından gasp edilmiş durumdaydı. Bir pazar işe gitmemek için kendi kendime karar aldım ve işe gitmedim. Pazar sabahı benden önce uyanan çocuğumun annesinin elinden tutup yatakta birinin yattığını annesine beden dili ile anlatmakta olduğunu gördüm. Çocuğumu ben yabancı sanıyor, tanıyamıyordum. Bunun biz işçilerin kaderi olmaması gerektiğini o an hissettim...”

Çocukların babalarını tanımadığı bir hayatı nasıl kabullenebilir insan? Genç bir işçi, üzerine kadın elbisesi serili bir sandalyeyle bakışacak kadar uzun çalışıyorsa, yaşamın ne anlamı kalır? Sandalyeyi kadın olarak hayal etmekten daha gerçekçi hayallerimiz olmalı. Çalışanların eş ve çocuklarıyla her gün doyuya kucaklaştığı bir hayat istiyoruz. Herkesin yetenekleri doğrultusunda kısa sürelerle keyifle çalıştığı, bolca dinlenebildiği, sosyal yaşama çok daha fazla zaman ayırdığı bir düzen istiyoruz. Ancak bilmiyoruz ki, kapitalist sömürü düzeni son bulmadan böylesi bir yaşam olanaklı değildir. ■

BÜTÜN İSSİZLERE İŞ İŞGÜNÜ KISALTILSIN!

